

برآورد پارامترهای ژنتیکی صفات قبل از شیرگیری در گوسفند مغانی

یاسر آصفی^{*}، امیر رشیدی، محمد رزم کبیر و ابراهیم میرزا محمدی

گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه کردستان

^{*} نویسنده مسئول Email: asefiyaser65@gmail.com

چکیده

در این پژوهش برای برآورد پارامترهای ژنتیکی صفات قبل از شیرگیری از داده‌های گوسفند مغانی که طی سالهای ۱۳۶۷ تا ۱۳۸۸ توسط ایستگاه اصلاح نژاد گوسفند مغانی جمع‌آوری شده بود استفاده شد. بدین منظور به ترتیب از ۵۷۹۳، ۵۷۹۳ و ۵۷۹۳ رکورد مربوط به وزن تولد، وزن شیرگیری، افزایش وزن روزانه از تولد تا شیرگیری و نسبت کلیبر استفاده شد. پارامترهای ژنتیکی با ۱۲ مدل مختلف در قالب مدل حیوانی با روش REML و با استفاده از نرم افزار Wombat برآورد شدند. جهت تعیین مدل مناسب برای هر صفت از آزمون AIC استفاده شد. مدل مناسب برای آنالیز وزن تولد، شامل اثرات ژنتیکی افزایشی مستقیم، محیطی دائمی مادری، ژنتیکی افزایشی مادری و محیط مشترک بود. برای وزن شیرگیری و افزایش وزن روزانه از تولد تا شیرگیری مدل مناسب شامل اثرات ژنتیکی افزایشی مستقیم، ژنتیک افزایشی مادری، همبستگی بین ژنتیک افزایشی مستقیم و مادری و محیط مشترک بود. همچنین مدل مناسب برای آنالیز نسبت کلیبر شامل اثرات ژنتیکی افزایشی مستقیم، ژنتیکی افزایشی مادری، همبستگی بین ژنتیک افزایشی مستقیم و مادری، محیطی دائمی مادری و محیط مشترک بود. ضریب وراثت پذیری مستقیم برای صفات وزن تولد، وزن شیرگیری، افزایش وزن روزانه و نسبت کلیبر به ترتیب 0.09 ± 0.02 ، 0.19 ± 0.04 ، 0.23 ± 0.05 و 0.27 ± 0.05 برآورد شد. همچنین وراثت پذیری مادری برای صفات مورد مطالعه به ترتیب 0.09 ± 0.02 ، 0.11 ± 0.02 ، 0.10 ± 0.02 و 0.05 ± 0.02 بود.

واژگان کلیدی: گوسفند مغانی - صفات قبل شیرگیری - وراثت‌پذیری.

مقدمه

تولید گوشت یکی از مهمترین پارامترهای تعیین کننده سود اقتصادی در پرورش گوسفند در ایران است. جهت دستیابی به حداکثر راندمان تولید گوشت، صفات رشد (وزن تولد، شیرگیری، شش ماهگی، یکسالگی و افزایش وزن روزانه) به عنوان معیار انتخاب پیشنهاد شده اند (۵). ولی غالباً نسبت کلیبر به عنوان یک معیار غیرمستقیم بر بهبود بازده غذایی و سرعت رشد در انتخاب قوچ مورد توجه قرار گرفته است (۱). اگر چه در برخی منابع گوسفند نژاد مغانی را دو منظوره عنوان کرده‌اند، اما با توجه به اینکه این نژاد قابلیت مناسبی برای تولید بره‌های سنگین دارد، یک نژاد گوشتی محسوب شده و هدف اصلی از پرورش این نژاد تولید گوشت است. لذا برآورد پارامترهای ژنتیکی صفات اقتصادی جهت طراحی برنامه‌های اصلاح نژاد، پیش‌بینی ارزش اصلاحی افراد، پاسخ به انتخاب و بهبود راندمان اقتصادی ضرورت دارد. هدف از این تحقیق برآورد پارامترهای ژنتیکی صفات قبل از شیرگیری در بره‌های گوسفند مغانی می‌باشد.